

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002600

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової №189 о/с від 11.09.2024 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Кожухар Георгій Георгійович
- Heorhii Kozhukhar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 28-08-2024

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6335

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18, 18.41, 18.41.51, 18.07, 18.07.28

Тема дисертації:

1. Міфологічне мислення як чинник виконавської інтерпретації фортепіанних творів
2. Mythological thinking as a factor in the performance interpretation of piano works

Реферат:

1. Дослідження присвячено вивченню ролі міфологічного мислення в музичному мистецтві і, зокрема, у виконавській інтерпретації. Досліджується участь міфологічної свідомості в музичному дійстві на етапах створіння, виконання та прослуховування, з акцентом на завданнях виконавця як інтерпретатора авторського тексту та зв'язуючої ланки між автором і слухачем; дослідження сфокусовано на піаністичній інтерпретації фортепіанних творів. Мета роботи полягає в тому, щоб простежити прояви міфологічного мислення та відображення міфологічної картини світу в музичних творах; виявити критерії визначення впливу міфологічної свідомості при створенні та інтерпретації твору; систематизувати виразові засоби, що використовуються для відображення міфологічної картини світу. Методологія дослідження містить психологічний метод відрізнення аналітичного та міфологічного мислення у творінні, виконанні та сприйнятті музики, семіологічний — дослідження мови музики в порівнянні з поетикою інших мистецтв,

жанрово-стильовий, компаративний (порівняння повсякденної інтонаційно-художньої картини світу — з міфологічною); семантичний — специфічне значення виразових засобів в міфологічній та повсякденній картині світу; аналіз композиторських та специфічно виконавських засобів — гармонійний, ладовий, артикуляційний, динамічний тощо, міждисциплінарний аналіз музикознавчих та психологічних досліджень. Наукова новизна полягає в тому, що уперше проводиться детальне зіставлення міфологічного мислення та особливостей виконавської інтерпретації музичних творів, систематизація виразових засобів, які використовують виконавці стосовно розгляду музичної концепції крізь призму міфологічного мислення; уточнюється роль та механізми задіяння міфологічної свідомості у музичному мистецтві. У Розділі 1 проведено огляд філософсько-психологічних та історичних передумов, що актуалізують дане дослідження. Розглянуто роль мистецтва загалом і музичного мистецтва зокрема як засобів невербальної комунікації, сформульовано проблему донесення інформації від автора до слухача з огляду на різницю художніх кодів, міфологічну свідомість позиціоновано як найпридатніший інтерпретаційний механізм у їх розшифровці. Уточнюється визначення міфологічної свідомості та її відмінності від свідомості аналітичної, розкривається поняття міфологеми. Розглядається роль міфу в житті людини (зокрема сучасної), його вплив на повсякденне життя, науку, культуру та суспільство. Формулюються причини актуальності розгляду музичного мистецтва в контексті міфологічної свідомості: схожі механізми опредметнення абстрактних понять і розпредметнення конкретики; схожа рекурсивність у контексті набуття досвіду (розшифровка мистецького коду ґрунтується насамперед на самому коді); схоже специфічне сприйняття часу, простору та їхньої єдності як єдиного континууму; схожі механізми проєкції ідей, понять та образів (із трансцендентного у зрозуміле; зі статично-візуального на аудіо-темпоральне тощо); підпорядкування музики і міфу одним і тим самим логічним та наративним принципам; традиційна роль музичного твору як метафори людського життєвого шляху і, у зв'язку з цим, доречність застосування до музики концепції мономіфу за Дж. Кемпбелом; активна взаємодія як міфу, так і музики, з підсвідомістю людини; давній взаємозв'язок з міфологічними концепціями музичної естетики, що стала основою для сучасної музичної традиції, наявність у давній Греції «матриці музикознавчих категорій», що базується на міфологічній картині світу давніх греків; міфологізація самого музичного мистецтва — роль звуку, тиші, музики, пісні (тощо) у різних міфологічних концепціях; міфологізація та сакралізація музикантів; активне використання композиторами міфологічних сюжетів; важлива роль музики як інструменту прояву міфологічної свідомості у сучасної людини в умовах навколишнього домінування раціоналізму. Проводиться огляд та аналіз виразових засобів, що використовуються у створінні музики та взаємодіють з міфологічною свідомістю людини. У цьому контексті розглядається: поняття самого звуку (зокрема, його космогонічних конотацій) і тиші (детально розібрано феномен музичної паузи та його взаємозв'язок із міфологічними, філософськими й релігійними концепціями); психофізіологічні й психоемоційні ефекти різноманітних музичних виразних засобів і загальних властивостей музики, зокрема — темпу, ритму, динаміки тощо в рамках міждисциплінарного підходу з урахуванням відповідних досліджень у галузі психології та психофізіології. Просліджується роль психофізіологічних та психоемоціональних ефектів від звуку як асоціативних тригерів певних міфологем. Розглядаються сугестивні властивості музики, зокрема — активне використання ефекту конфузії; різницю психологічних ефектів, що справляє музика у прикладному застосуванні та у неприкладному. Досліджується вторинно-асоціативний вплив музики на міфологічне сприйняття, міфологізація виразових засобів як таких, взаємозв'язок із міфологічним мисленням і вторинна міфологізація музичних жанрів.

2. The research is devoted to the study of the role of mythological thinking in musical art and, in particular, in performance interpretation. The research examines the participation of mythological consciousness in musical performance at the stages of creation, performance, and listening, with an emphasis on the tasks of the performer as an interpreter of the author's text and a link between the author and the listener; the research focuses on the pianistic interpretation of piano works. The purpose of the study is to trace the manifestations of mythological thinking and the reflection of the mythological world picture in musical works; to identify the criteria for determining the influence of mythological consciousness in the creation and interpretation of a work; to systematize the expressive means used to reflect the mythological world picture. The research methodology

includes the psychological method of distinguishing between analytical and mythological thinking in the creation, performance and perception of music, semiological – the study of the language of music in comparison with the poetry of other arts, genre-style, comparative (comparison of the everyday intonational and artistic picture of the world with the mythological one); semantic – the specific meaning of expressive means in the mythological and everyday worldview; analysis of compositional and specifically performing means – harmonic, harmonic, articulatory, dynamic, etc., interdisciplinary analysis of musicology and psychological research. The scientific novelty is that for the first time a detailed comparison of mythological thinking and the peculiarities of performing interpretation of musical works is carried out, the expressive means used by performers are systematized in relation to consideration through the prism of mythological thinking; the role and mechanisms of mythological consciousness in the musical art are clarified. Chapter 1 provides an overview of the philosophical, psychological, and historical background that actualizes this study. The role of art in general and musical art in particular as a means of non-verbal communication is considered, the problem of conveying information from the author to the listener is formulated in view of the difference in artistic codes, and mythological consciousness is positioned as the most suitable interpretive mechanism in their decoding. The definition of mythological consciousness and its differences from analytical consciousness are clarified, and the concept of mythologeme is revealed. The role of myth in human life (in particular, modern life), its influence on everyday life, science, culture and society is considered. The reasons for the relevance of considering musical art in the context of mythological consciousness are formulated: similar mechanisms of objectification of abstract concepts and dis-objectification of specifics; similar recursiveness in the context of gaining experience (decoding of the artistic code is based primarily on the code itself); similar specific perception of time, space and their unity as a single continuum; similar mechanisms of projection of ideas, concepts, and images (from the transcendent to the understandable; from the static-visual to the audio-temporal, etc.); subordination of music and myth to the same logical and narrative principles; the traditional role of a musical work as a metaphor for the human life path and, in this regard, the appropriateness of applying the concept of monomyth to music according to J. Campbell. Campbell; the active interaction of both myth and music with the human subconscious; the long-standing relationship with mythological concepts of musical aesthetics, which became the basis for the modern musical tradition; the presence in ancient Greece of a “matrix of musicological categories” based on the mythological picture of the world of the ancient Greeks; mythologization of musical art itself – the role of sound, silence, music, song (etc.) in various mythological concepts; mythologization and sacralization of musicians; active use of mythological subjects by composers; the important role of music as a tool for manifesting mythological consciousness in modern man in the conditions of the surrounding dominance of rationalism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кожухар Г. Колискова як музичний жанр, що апелює до міфологічної свідомості. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2023. Вип. 37. С. 143-160
- Кожухар Г. Пауза як музично-виразовий засіб у світлі філософсько-психологічного підходу. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич: Гельветика, 2024. Вип. 73. Т. 2. С. 103-109
- Кожухар Г. Традиційна риторика у творчості Ф. Ліста у контексті міфологічного сприйняття на прикладі етюду «Блукаючі вогні». Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Київ, 2024. Вип. 48. С.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокол Олександр Вікторович

2. Oleksandr Sokol

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зосім Ольга Леонідівна

2. Olga Zosim

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зимогляд Наталя Юріївна

2. Natalya Zymoglyad

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколова Алла Вікторівна

2. Alla V. Sokolova

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андросова Дар'я Володимирівна

2. Daria Androsova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко Лілія Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевченко Лілія Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна